

ETAPA de BipedesTACió

(12 mesos- 3 anys aproximadament)

L'infant en l'Etapa de Bipedestació

“ de la Puesta en Marcha al Gozo Deambulante”

El moviment és el seu principal estímul, explorar espais nous amb desnivells, a totes bandes vol arribar i tot ho vol tocar, exercitant aquesta habilitat nova i poderosa que està a punt de descobrir: caminar! Tot li és molt més accessible i sent un interès especial per assolir els objectes que atreuen la seva atenció, traslladar-los i amagar-los, guardar-los tots plegats; desplaçar-se per superfícies inestables com la sorra, herba, grava... ja sigui per la platja o la muntanya -i a poder ser- descalç o amb mitjons antilliscants. L'infant empra el llenguatge per expressar-se i el seu vocabulari augmenta de manera considerable, com una explosió de sons, fonemes, missatges a compartir. Se sent atret per qualsevol joguina que l'acompanyi en el seu moviment animant-lo a descobrir, investigar i explorar espais cada vegada més amplis. Li encanta participar juntament amb els adults en els seus jocs i que aquests reconeixin tots els seus èxits i encerts i el feliciten per ells. És en aquesta etapa que s'inicia el joc de “donar-rebre” (principi del diàleg humà) i per aquest motiu és interessant d'anar introduint jocs de parelles (binaris) com poden ser el passar pilotes, encaixar per torns, etc. i també convé destacar que comença a emergir l'anomenat “joc simbòlic”. És una etapa de gran descoberta del joc.

Neix una forma de joc en què repeteix i imita situacions viscudes al costat dels adults en la seva vida quotidiana (joc simbòlic), d'aquí també la importància de què els jocs intentin ser vinculats en la vida quotidiana mateixa perquè els aprenentatges es consoliden més; i és rellevant cercar un ritme ambiental de vida que afavoreixi anar desenvolupant formes de control emocional (del de l'establiment de rutines, hàbits, en horaris, persones de referència)... caom també ja son capaços de captar ordes i comprendre-les (una altres casa serà que després obeeixin o no). I a la vegada, els agrada sentir-se acompanyats per altres nens, observar-los, apropar-s'hi i conèixer-los, alhora que reclama sovint la participació de l'adult, com a espectador que presencia el seu joc. (*)

Paràmetres a tenir en compte:

- Psicomotricitat protopàtica (grossa, la més simple i elemental. És tàctil, tèrmica, percepció del dolor, cinestèsica)
- Psicomotricitat epicrítica (fina, manipulativa).
- Corporeïtat: esquema corporal, percepció visual i tàctil
- Ritme i inhibició, comunicació.
- Afectivitat-emotivitat

(*)Aquest dossier de recursos pedagògics de joc segueixen les diferents etapes de desenvolupament harmònic (1. E. Neonatal/2. E. de Terra/ 3. E. de Bipedestació/ 4. E. de Monopedestació/ 5. E. de Lateralització). Cadascuna d'elles està acompanyada amb l'edat i nivell de desenvolupament orientatiu). Disposem d'un petit dossier per a cada etapa, consulta'ns.

Jocs i materials

Psicomotricitat protopàtica (grossa):

- Unitats modulars: coixins quadrats (mesures aprox: 40x40x20). *Serveixen per treballar totes les etapes de desenvolupament de la motricitat grossa fins la lateralització i també són molt adequades per a potenciar el joc simbòlic, p. ex. Construcció de cases, camins,... combinant-ho amb teles. És un tipus de material que també pot facilitar el joc grupal- pilotes de diferents tipus, textures, tamanyos... (p. ex. Amb un picarol dins per a fer jocs de deprivació, petites i que boten molt per a saltar i haver d'anar-les a cercar amb molta rapidesa, per xutar però que no siguin molt rígides,...)*
- pilotes de diferents tipus, textures, tamanyos... (p. ex. amb un picarol dins per a fer jocs de deprivació, petites i que boten molt per a saltar i haver d'anar-les a cercar amb molta rapidesa, per xutar però que no siguin molt rígides,...)
- Plaques aïllants per al terra, per a poder realitzar jocs de terra (tipus puzzle de foam)
- Pilota gegant terapèutica o de fitness
- Cercles variats i de diferents colors
- Tub cilíndric: serveix per a treballar l'arrossegament i el gateig.
- Joguines amb so i moviment, com ara cavallets musicals, saltamartins, instruments musicals, pianos-catifa, maraques, ... etc.
- Miralls de joguina (que no es puguin trencar), prou grans perquè hi vegi reflectida la seva cara – i a ser possible tot el cos- on pugui percebre com canvia la seva imatge quan es mou
- Joguines de fusta o plàstic per omplir i buidar, enroscar i descargolar, colpejar, per apilar o col·locar en filera; encaixar les unes dins les altres (p.ex. cubs, barrils petits,...)
- Encaixables de formes geomètriques; construccions de peces grans de fusta o plàstic
- Encadenables i enfilables, jocs de cargolar i descargolar
- Piràmides de 3 a 5 anelles amb la base plana i Picaforts (martell amb peces per picar)
- Capses per classificar i ordenar.
- Estris per jugar a la sorra (rasclat, pala, cubell,...); juguines que surin per jugar a la banyera i estris per jugar amb l'aigua
- Balancins de fusta o plàstic, hamaques, groxadors
- Tricicles i bicicletes sense pedals ni rodets (a partir de què l'infant ja sap caminar amb autonomia, sense ajuda)
- Joguines amb moviment per arrossegar o empènyer; gronxador i tobogan de 3 o 4 graons.
- Caseta per jugar-hi a dins
- Disfresses molt senzilles i fàcils de posar i treure. Complementos per a les disfresses

Psicomotricitat Epicrítica (fina, manipulativa) i joc simbòlic

- Jocs amb plastilina i jocs d'amassar (fang; fer la massa i donar forma a: pa, masses de pizza, galetes, croquetes, mandonguilles, ...).
- Jocs d'enllaçar cadenes o altres tipus de peces per un punt d'unió; jocs de rosca (enroscar/desenroscar), botons per enfilear cordons; plantilles per a cosir (poden ser formes, lletres, números,...); encaixos (a poder ser que siguin grossos, que impliquin moure tota la mà, a voltes desplaçar-se...); puzzles de 6 a 12 peces mitjanes i barril de construccions de fusta com també jocs de fer mosaics
- Blocs lògics (per la introducció a la classificació- organització, pensament abstracte)
- Ceres, pintura de dits, estampadors grans d'esponja, etc.
- Ninos i animals de drap o plàstic tou d'entre 30 i 40 cm aprox. i peluixos
- Casetes, granges, escoles amb personatges i complements fàcils de manipular
- Vehicls amb personatges per acoblar; vehicls senzills i garatges d'una sola planta
- Ninos de 40 cm aprox., que es puguin banyar, amb vestits per vestir-los i desvestir-los
- Bressol i cotxet de ninos. I accessoris molt senzills per al joc amb ninos: bressol, armari de la roba, etc. i els seus complements (plats i coberts, biberó, pitet, bolquers,...), etc.
- Instruments musicals senzills (tipus maraques, triangle, xilòfon, pianet, pandereta, campanetes de diferents tons,...)

BIBLIOGRAFIA i DISCOGRAFIA

Alguns llibres que poden ajudar:

- MOYÀ TRILLA, J., *Niveles armònics del desenvolupament. Una educació preescolar para un mundo maravilloso*, Barcelona: Paidac 1986.
- WILD, R., *Educar para ser. Vivencias de una escuela activa*, Barcelona: Herder 2011.

Petita discografia

- "Musiquetes per la bressola" ; "1, 2, 3... pica bressola!"; "Cançonetes de la bressola" i "Contes de la Bressola"
- "L'enciclopèdia baixeta de la nit" i "Cançons i rimetes" de 2 princeses barbudes
- "Jocs de falda d'ara i de sempre" Dàmaris Gelabert
- Danses per a donar/pujar to i ritme (p. ex. CD's de Grup Bufanúvols: "Núvol de danses", "Danses per la pau", "Cel de danses")